

jednání Zastupitelstva města Ústí nad Labem

dne:

15. 4. 2019

bod programu:

8

věc:

Změna Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace č. 4

důvod předložení:

Reakce na aktuální stav realizace nástroje ITI Ústecko-chomutovské aglomerace

zpracoval:

Mgr. Jiří Starý, vedoucí odd. řízení ITI, OSR, MmÚ

předkládá:

Ing. Pavel Tošovský, náměstek primátora

projednáno:

Ing. Martin Dlouhý, vedoucí odboru strategického rozvoje, MmÚ
RM 8. 4. 2019
Řídicí výbor ITI, 27. 3. 2019

přizváni k jednání:

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo města po projednání

A) bere na vědomí

1. stav realizace nástroje ITI Ústecko-chomutovské aglomerace,

B) schvaluje

1. změnu Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace č. 4 v rozsahu:
 - a) úpravy finančního plánu dle Přílohy č. 1 tohoto materiálu,
 - b) snížení milníkové hodnoty monitorovacího indikátoru *5 53 01 Počet podpořených bytů pro sociální bydlení* z hodnoty 30 na hodnotu 15,
 - c) přidání monitorovacích indikátorů *7 40 01 Počet vytvořených parkovacích míst* s cílovou hodnotou 135, *7 64 01 Počet parkovacích míst pro jízdní kola* s cílovou hodnotou 32 a *4 11 01 Počet zpracovaných analýz rizik* s cílovou hodnotou 2,
 - d) navýšení hodnoty monitorovacího indikátoru *6 00 00 Celkový počet účastníků* o 240 účastníků,
 - e) navýšení alokace z Operačního programu Zaměstnanost v opatření 4.1.1 Podpora zapojení sociálně znevýhodněných osob na trh práce o 8,553 mil. Kč a navýšení alokace v opatření 4.2.2 Prevence sociálně patologických jevů o 17 mil. Kč,

C) ukládá

1. Ing. Pavlovi Tošovskému, náměstkovi primátora města
 - a) zajistit předložení změny Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace č. 4 dle bodu B) do monitorovacího systému ISKP2014+,
 - b) zajistit vypořádání případných připomínek řídicích orgánů operačních programů vzešlých ze schvalovacího procesu změny Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace č. 4.

Důvodová zpráva:

Realizace nástroje ITI Ústecko-chomutovské aglomerace

V programovém období 2014-2020 se v sedmi metropolitních oblastech ČR uplatňují nástroje ITI (Integrované územní investice). V případě Ústecko-chomutovské aglomerace se jedná o rezervované prostředky ve výši přes 2,15 mld. Kč pro různé typy žadatelů z pěti operačních programů EU na realizaci integrovaných projektů. Konkrétně byly vyčleněny prostředky v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), Operačního programu Zaměstnanost (OP Z), Operačního programu Doprava (OP D), Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) a Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP). Realizace nástroje ITI probíhá na základě Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace (ISg ÚChA), která byla schválena usnesením Zastupitelstvem města Ústí nad Labem č. 163/16 dne 23. 2. 2016 a která vymezuje čtyři hlavní prioritní osy:

- 1) Dopravní dostupnost a vnitřní propojenost regionu
- 2) Krajina a životní prostředí
- 3) Konkurenceschopná ekonomika postavená na moderních technologiích, znalostech a inovacích
- 4) Sociální soudržnost

K 1. 4. 2019 bylo v rámci ITI Ústecko-chomutovské aglomerace vypsané 41 výzev nositele ITI, které cílily v souladu s ISg ÚChA zejména na městskou hromadnou dopravu, drážní infrastrukturu, sanace starých ekologických zátěží, podporu předaplikačního výzkumu a spolupráce na VŠ, infrastrukturu středních škol, podporu zaměstnanosti, infrastrukturu sociálních služeb či sociálního bydlení a prevenci kriminality. K 1. 4. 2019 bylo v rámci nástroje ITI ÚChA podáno 69 žádostí o podporu, 38 projektů je v realizaci (či těsně před vydáním právního aktu) a 6 projektů již bylo dokončeno.

Problémovými oblastmi ITI ÚChA jsou zejména oblasti sanace starých ekologických zátěží a sociálního bydlení. Zatímco v případě sociálního bydlení evidujeme nárůst zájmu ze strany žadatelů, v případě starých ekologických zátěží nadále zůstává z celkového alokace 200 mil. Kč z OP ŽP přes 120 mil. Kč nevyužito a velmi reálně hrozí nevyčerpání dostupných prostředků. I přes komunikaci s vlastníky či uspořádání workshopu ve spolupráci s Agenturou CzechInvest, Fakultou životního prostředí UJEP a zástupci programu RE:START na toto téma, je zájem vlastníků řešit odstraňování ekologických zátěží velmi nízký.

Řízení nástroje ITI Ústecko-chomutovské aglomerace je náplní činnosti oddělení řízení ITI na Odboru strategického rozvoje a podílí se na něm rovněž odd. Zprostředkujícího subjektu ITI. Činnosti obou oddělení jsou financovány z Operačního programu Technická pomoc (ve 100% výši způsobilých výdajů). Na hrazení případných nezpůsobilých výdajů má statutární město Ústí nad Labem uzavřenou smlouvu o spolufinancování s ostatními statutárními městy Ústeckého kraje. Hlavním výkonným orgánem ITI je Řídicí výbor, který je složen ze zástupců statutárních měst a významných organizací a institucí působících v aglomeraci (např. UJEP, Úřad práce).

Všechny důležité informace ve vztahu k agendě ITI včetně např. harmonogramu výzev, zápisů z jednání Řídicího výboru ITI či zpracovávaných analýz rizik, jsou zveřejňovány na www.iti-ucha.cz.

Projekty na území Statutárního města Ústí nad Labem

Níže přikládáme pro přehled seznam vybraných projektů, které mají dopad na území Statutárního města Ústí nad Labem a jsou financovány prostřednictvím nástroje ITI:

Projekt: Asistenti prevence kriminality v Ústí nad Labem

Žadatel: Statutární město Ústí nad Labem

CZV (celkové způsobilé výdaje projektu): 11 028 500 Kč

Stav projektu: Projekt v plné realizaci

Předmět projektu: Vytvoření pozic pro 14 asistentů prevence kriminality, vč. jejich vybavení proškolení a mentoringu. Součástí projektu jsou rovněž workshopy ke sdílení zkušeností mezi městy v Ústecko-chomutovské aglomeraci.

Projekt: Metodika sociálního bydlení pro Ústecko - Chomutovskou aglomeraci

Žadatel: Statutární město Ústí nad Labem

CZV: 1 789 500 Kč

Stav projektu: Žádost o podporu doporučená k financování

Předmět projektu: Přímou klientskou prací bude dosaženo zlepšení socioekonomické situace soc. vyloučených domácností v Ústí nad Labem a výstupy vč. dalších analýz a podnětů zapojených partnerů povedou ke vzniku metodiky soc. bydlení a soc. práce

Projekt: Obnova a rozšíření vozového parku DpmÚL

Žadatel: Dopravní podnik města Ústí nad Labem, a. s.

CZV: 200 870 000 Kč

Stav projektu: Projekt v plné realizaci

Předmět projektu: Modernizace vozového parku (pořízení 8 ks nízkopodlažních bezbariérových autobusů s pohonem CNG a 9 ks parciálních trolejbusů).

Projekt: Obnova a rozšíření vozového parku DpmÚL II.

Žadatel: Dopravní podnik města Ústí nad Labem, a. s.

CZV: 40 045 000 Kč

Stav projektu: Projekt ve fyzické realizaci

Předmět projektu: Modernizace vozového parku (pořízení 7 ks nízkopodlažních bezbariérových autobusů a minibusu s pohonem CNG)

Projekt: Výměna technologie usměrňovacích skupin a stejnosměrného rozvodu 660 V

Žadatel: Dopravní podnik města Ústí nad Labem, a. s.

CZV: 54 629 887 Kč

Stav projektu: Předběžná žádost o podporu vrácena k rozšíření na plnou žádost

Předmět projektu: Výměna tří klíčových měniren pro napájení trolejbusové dopravy v Ústí nad Labem umožňující úsekovou rekuperaci trakčních vozidel

Projekt: Smart City - Smart Region - Smart Community

Žadatel: UJEP

CZV: 105 139 083 Kč

Stav projektu: Projekt ve fyzické realizaci

Předmět projektu: Projekt podporuje spolupráci výzkumných organizací, soukromého a veřejného sektoru, posiluje specializaci oborového zaměření UJEP, interdisciplinární spolupráci a rozvoj výzkumných týmů témat SMART

Projekt: UniQSurf - Centrum biopovrchů a hybridních funkčních materiálů

Žadatel: UJEP

CZV: 89 000 000 Kč

Stav projektu: Projekt ve fyzické realizaci

Předmět projektu: Projekt je zaměřen na předaplikační výzkum a vývoj funkčních povrchů a hybridních materiálů pro aplikace v biomedicíně a bioanalytických metodách

Projekt: Centrum pokročilých chemických technologií realizovaných v ÚChA

Žadatel: UJEP

CZV: 39 999 957 Kč

Stav projektu: Projekt ve fyzické realizaci

Předmět projektu: Hlavním cílem projektu je vznik partnerství s aplikační sférou a dobudování otevřené výzkumné infrastruktury na spojených pracovištích UJEP, UniCRE a UNIPETROL RPA (konsorcium 3U)

Projekt: Vývoj nových nano a mikro povlaků na povrchu vybraných kovových materiálů - NANOTECH ITI II.

Žadatel: UJEP

CZV: 56 656 207 Kč

Stav projektu: Žádost o podporu splnila podmínky pro vydání právního aktu

Předmět projektu: Projekt se zabývá vytvářením nových ochranných povlaků na povrchu kovových materiálů. Součástí projektu je rovněž pořízení přístrojového vybavení a podání patentových přihlášek.

Projekt: Ambulantní adiktologické služby

Žadatel: DRUG-OUT Klub, z.s.

CZV: 5 709 625 Kč

Stav projektu: Projekt v plné realizaci

Předmět projektu: Projekt je zaměřen na odborné soc. poradenství, terapeutickou a lékařskou pomoc lidem, kteří se rozhodli ukončit svou drogovou závislost, vrátit se zpět do společnosti a aktivně se zapojit na trh práce.

Projekt: Bezbariérová přístavba pro uživatele odborného sociálního poradenství

Žadatel: Sociální agentura, o.p.s.

CZV: 3 393 270 Kč

Stav projektu: Projekt v plné realizaci

Předmět projektu: V rámci projektu bude vybudována bezbariérová přístavba ke stávajícímu objektu včetně zajištění vybavení. Přístavba bude sloužit jako zázemí pro poskytování odborného soc. poradenství.

Projekt: Sociálně terapeutická dílna pro dlouhodobě duševně nemocné klienty v oblasti gastronomie

Žadatel: Fokus Labe, z.s.

CZV: 7 489 000 Kč

Stav projektu: Projekt dokončen a finančně ukončen ze strany ŘO

Předmět projektu: Cílem projektu bylo vytvořit novou službu sociálně terapeutické dílny, která poskytne zázemí a prostor pro získávání nových kompetencí lidem s vážným duševním onemocněním, především z okruhu schizofrenního onemocnění.

Projekt: Protidluhové poradenství v ORP Ústí nad Labem

Žadatel: Člověk v tísni, o.p.s

CZV: 3 191 478 Kč

Stav projektu: Projekt v plné realizaci

Předmět projektu: Záměrem projektu je realizovat protidluhové poradenství v ORP Ústí nad Labem pro osoby ohrožené předlužeností a pro osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené.

Projekt: Preventivní Program FIT PRO ŽIVOT v Ústí n. L. pro ohrožené mladé osoby 15+

Žadatel: Dobrovolnické centrum, z.s.

CZV: 3 343 462 Kč

Stav projektu: Žádost o podporu doporučena k financování

Předmět projektu: Preventivní program je určen sociálně vyloučeným osobám či osobám, kterým sociální vyloučení hrozí, a je tvořen aktivizačním, vzdělávacím a podpurným modelem. Cílem je zapojit mladé lidi ve věku 15-26 do smysluplných aktivit a poskytnout jim zázemí, kde se mohou scházet.

Změna Integrované strategie Ústecko-chomutovské aglomerace č. 4

S ohledem na vyšší flexibilitu a akceschopnost převedlo Zastupitelstvo města Ústí nad Labem usnesením č. 279/16 ze dne 21. 9. 2016 část svých kompetencí ve vztahu k nástroji ITI ÚChA na Radu města Ústí nad Labem a Řídicí výbor ITI Ústecko-chomutovské aglomerace. V případě změn ISg ÚChA tak nadále náleží Zastupitelstvu města Ústí nad Labem schvalování takových změn, které mají vliv na celkové alokace v jednotlivých opatření či tematické zaměření ISg ÚChA. Všechny předložené žádosti o změnu musí následně posoudit Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR ČR) a řídicí orgány operačních programů, kterých se změna týká.

Dosud byly schváleny tři změny ISg ÚChA. První změna byla věnována vnitřní změně alokace v rámci prioritní osy 3 ISg ÚChA, druhá změna prodlužovala finanční plán ve stejné prioritní ose v opatření zaměřeném na střední školství a třetí změna se týkala zejména navýšení alokace z OP D a související úpravu monitorovacích indikátorů.

Hlavním důvodem předložení změny ISg ÚChA č. 4 je povinnost **narovnání finančního plánu ISg ÚChA** neboli převedení nevyčerpaných finančních prostředků alokovaných na roky 2017 a 2018 do roku 2019. Dle metodického pokynu k integrovaným nástrojům je tato povinnost stanovena k 31. 1. za předchozí rok, nicméně s ohledem na záměr řešit touto změnou i další dílčí záležitosti navrhlo MMR ČR spojit vše do jedné změny a předložit ji v posunutém termínu, s čímž souhlasili všechny řídicí orgány operačních programů.

Jelikož v případě OP D, OP Z a OP VVV je vyčleněná alokace pro ITI ÚChA již takřka plně pokryta projekty, nedochází pouze k přesunu nevyčerpaných prostředků, ale k narovnání celého finančního plánu dle skutečnosti, a to z toho důvodu, aby nebylo nutné podobnou žádost o změnu předkládat i každý následující rok.

V případě OP ŽP je kromě toho nově „otevřen“ pro realizaci projektů i rok 2023 s ohledem na dlouhodobě připravovaný projekt na sanaci staré ekologické zátěže v areálu TDV Duchcov

a v případě IROP je nově „otevřen“ pro realizaci projektů rok 2021 v oblasti přestupních terminálů, neboť připravované projekty v této oblasti by nestačily být dokončeny k 30. 9. 2020.

Druhá část změny ISg ÚChA je vztažena k **úpravám monitorovacích indikátorů**, kterými je sledováno naplňování ISg ÚChA – tyto úpravy se týkají celkem 5 indikátorů.

Prvním indikátorem je *5 53 01 Počet podpořených bytů pro sociální bydlení (IROP)*, kde dochází k ponížení milníkové hodnoty z 30 na 15. Milníková hodnota představuje závazek naplnění k 31. 12. 2018, který se z důvodu počátečního nezájmu žadatelů nepodařilo naplnit a MMR ČR umožnilo jeho ponížení na skutečně dosaženou hodnotu.

Další tři indikátory jsou zcela nově přidávány do ISg ÚChA. Jedná se o *7 40 01 Počet vytvořených parkovacích míst (IROP; cílová hodnota 135)* a *7 64 01 Počet parkovacích míst pro jízdní kola (IROP; cílová hodnota 32)* – tyto indikátory jsou spjaty s realizací přestupních terminálů a bez jejich přidání by vybudování parkovacích míst nebylo způsobitelným výdajem. Cílové hodnoty byly vyčísleny s ohledem na dostupné analytické dokumenty a je v nich i dostatečná rezerva pro případné komplikace v realizaci projektů. Třetím přidaným indikátorem je *4 11 01 Počet zpracovaných analýz rizik (OP ŽP, cílová hodnota 2)*, kdy dochází k narovnání reálného stavu. Ministerstvo životního prostředí umožnilo vyhlásit dvě výzvy i bez tohoto indikátoru na zpracování analýz rizik a doplnění tohoto indikátoru je tak pouze splnění závazku, přičemž již v současnosti jsou zpracovávány dvě analýzy rizik pro dílčí lokality, takže indikátor bude naplněn.

Poslední úprava hodnoty je v případě indikátoru *6 00 00 Celkový počet účastníků (OP Z)*, kdy dochází k jejímu navýšení v souvislosti s navýšením alokace o 17 mil. Kč (viz dále). Tato hodnota je zároveň pokryta již v rámci stávajících projektů, takže její navýšení nepředstavuje žádné riziko.

Třetí a poslední částí změny ISg ÚChA č. 4 je **navýšení alokace v případě OP Z**, respektive převzetí závazků z jiných aglomerací, které realizují ITI nebo IPRÚ (integrované plány rozvoje území). Konkrétně je přebírána alokace v prioritní ose 1 OP Z z IPRÚ Liberec-Jablonec ve výši 5,1 mil. Kč a IPRÚ Mladá Boleslav ve výši 3,453 mil. Kč – v obou případech bez převzetí monitorovacích indikátorů. A dále je navýšena alokace o částku 17 mil. Kč z ITI Plzeňské aglomerace v prioritní ose 2 OP Z, s kterou souvisí převzetí závazku výše uvedeného indikátoru 6 00 00.

Tato navýšená alokace v rámci OP Z bude uvolněna do výzev na podporu prostupného zaměstnávání, primární prevence a asistence prevence kriminality. Předběžný zájem žadatelů je velmi velký, nicméně je nutné podotknout, že žádosti o podporu na navýšenou alokaci z OP Z musí být podány do poloviny roku 2019, takže následný proces na straně ITI musí být velmi rychlý. Jelikož se bude jednat zejména o navazující projekty, ve finančním plánu bude tato navýšená alokace rozdělena rovným dílem mezi roky 2021 a 2022.

Celá tato komplexní změna ISg ÚChA č. 4 je dlouhodobě konzultována a předjednána se všemi řídicími orgány operačních programů, tedy MMR ČR, MPSV ČR, MZP ČR, MD ČR a MŠMT ČR.

Programové období 2021-2027

Kromě stávající realizace nástroje ITI ÚChA dochází již k zahájení přípravných prací pro realizaci nástroje ITI v období 2021-2027, neboť tyto nástroje se budou uplatňovat i nadále, což je příležitost pro realizaci dalších projektů s významným dopadem do území aglomerace.

Jelikož v současné době dochází k tvorbě nových operačních programů, které budou mít stejnou strukturu jako v současném období (s výjimkou absence OP Praha), otevírá se tak šance v nich zohlednit potřeby měst. Proto bude zahájen mezi městy i dalšími významnými organizacemi a institucemi sběr strategických projektových záměrů, které budou následně ve spolupráci s ostatními ITI v ČR v druhé polovině tohoto roku konzultovány s řídicími orgány operačních programů, aby byla zvýšena šance, že budou v programovém období 2021-2027 způsobilé a bude na jejich realizaci vyhrazena alokace.

Po dokončení metodiky MMR ČR na vymezení území aglomerací ITI, která by měla sjednotit dosavadní dílčí přístupy k vymezení metropolitních oblastí, bude v druhé polovině roku 2019 zahájena aktualizace ISg ÚChA ve vztahu k novému programovému období.

Příloha č. 1: Integrovaná strategie Ústecko-chomutovská aglomerace, v. 7.7 v režimu změn (vzhledem k velikosti souboru je příloha dostupná na internetu)